

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

« 08 » ապրիլ 2024թ.

ՈՐՈՇՈՒՄ N 28

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության Երևան քաղաքի վարչության «Զվարթնոց» օդանավակայանի գծային բաժնի պետ, ոստիկանության գնդապետ Ս. Մանուկյանի 2024 թվականի մարտի 22-ի թիվ 35-484 գրությամբ ներկայացված նյութերի հիման վրա Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեում (այսուհետ՝ Կոմիտե) հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Սամվել Դիմիտրու Բոշոյանի կողմից իրավախախտում կատարելու վերաբերյալ նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում՝

ՊԱՐԶԵՑԻ.

1. Գործի քննության համար նշանակություն ունեցող փաստերը.

ՀՀ ոստիկանության Երևան քաղաքի վարչության «Զվարթնոց» օդանավակայանի գծային բաժնի Կոմիտե է ներկայացրել «Ուրալյան ավիաուղիների» ավիաընկերության կողմից 2024 թվականի մարտի 19-ին Մոսկվա-Երևան թիվ SVR 2633 չվերթի ուղևորի կողմից կատարած իրավախախտման վերաբերյալ ակտը և դրա հիմքում կազմված անցագրային և ներօբյեկտային վերահսկողության կանոնների խախտման վերաբերյալ «Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ Զվարթնոց Մ/Օ ավիացիոն անվտանգության ծառայության 2024 թվականի մարտի 19-ի թիվ 19 արձանագրությունը, որի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Սամվել Դիմիտրու Բոշոյանը օդանավում խախտել է վարքի կանոնները՝ ծխել է օդանավում:

Կոմիտեն, ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներով՝ վարչական վարույթի ընթացքում հնարավորություն է տրվել քաղաքացի Սամվել Դիմիտրու Բոշոյանին արտահայտելու իր կարծիքը վարչական վարույթում քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ, որի շրջանակներում

2024 թվականի ապրիլի 4-ին վերջինիս կողմից ներկայացվել է գրավոր դիմում-առարկություն: Լսումների ընթացքում քաղաքացին հերքել է ավիաընկերության կողմից ներկայացված իրավախախտման վերաբերյալ փաստական հիմքերը, մասնավորապես՝ մասնակցի կողմից նշվել է, որ բորտուղեկցորդուհին չէր կարող տեսնել օդանավում ծխելու փաստը, քանի որ նման խախտում իր կողմից չի կատարվել, բացի այդ բորտուղեկցորդուհին իրեն մոտեցել է սանհանգույցում լվացվելու ընթացքում, ինչը ևս փաստում է ծխելու բացակայության հանգամանքը: Բացի այդ, քաղաքացին լսումների ընթացքում նշեց, որ բորտուղեկցորդուհին ասել է, որ կասկածում է ծխելու հանգամանքը, քանի որ սանհանգույցից ծխի հոտ է գալիս: Բոշոյանի կողմից նշվեց, նաև այն, որ վերջինս չի տիրապետում օտար լեզվի և տվյալ պահին ստիպված է եղել այլ ուղևորի միջոցով հաղորդակցվել բորտուղեկցորդուհու հետ, որի միջոցով փոխանցել է, որ սանհանգույցում առկա ծխի հոտը մինչ իր մուտք գործելը եղել է: Սակայն բորտուղեկցորդուհին հաշվի չառնելով ներկայացվածը, ինչպես նաև այն, որ իր մոտ առկա չի եղել ծխախոտ՝ կազմել է համապատասխան ակտը: Քաղաքացին լսումների ընթացքում անդրադարձել է նաև այն հանգամանքին, որ ստիպված է եղել արձանագրության մեջ գրառում կատարել ծխելու վերաբերյալ, քանի որ բորտուղեկցորդուհին լինելով կոնֆլիկտային անձ (միգրացիոն պատճառը եղել է լիզվի չիմացությունը) հնարավոր չի եղել վերջինիս հետ երկխոսության մեջ մտնել և հետագա խնդիրներից խուսափելու միակ միջոցը եղել է նման գրառման կատարումը:

2. Պատճառաբանություններ և եզրահանգումներ.

Վարույթի և դրա քննարկման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքների ուսումնասիրության արդյունքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարչական վարույթը ենթակա է կարճման՝ հետևյալ հիմնավորմամբ.

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 247-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված է, որ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը չի կարող սկսվել, իսկ սկսվածը ենթակա է կարճման վարչական իրավախախտման դեպքի կամ կազմի բացակայության դեպքում:

Օրենսգրքի 251-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի ապացույցներ են համարվում ցանկացած այն փաստական տվյալները, որոնց հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով մարմինները (պաշտոնատար անձինք) հաստատում են վարչական իրավախախտման առկայությունը կամ բացակայությունը, տվյալ անձի մեղավորությունը այն կատարելու մեջ և գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքներ: Այդ տվյալները հաստատվում են հետևյալ միջոցներով՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությամբ, վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի բացատրություններով, տուժողի, վկաների ցուցմունքներով, փորձագետի եզրակացությամբ, իրեղեն ապացույցներով, իրեր և փաստաթղթեր վերցնելու վերաբերյալ արձանագրությամբ, ինչպես նաև այլ փաստաթղթերով: Օրենսգրքի 279-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) պարտավոր է պարզել՝ կատարվել է արդյոք վարչական իրավախախտում, արդյոք տվյալ անձը մեղավոր է այն կատարելու մեջ, արդյոք, նա ենթակա է վարչական պատասխանատվության:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

Վարչական գործերով ապացույցների վերաբերյալ նաև իր դիրքորոշումն է հայտնել ՀՀ վճռաբեկ դատարանը՝ այն է՝

«Վճռաբեկ դատարանն արձանագրում է, որ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի խնդիրներն իրականացվում են նաև գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքների ապացուցման միջոցով, որն իր մեջ ներառում է նաև ապացույցների բացահայտումը, հավաքագրումը և դրանց պարզաճանաչումը: Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթում ապացույցներ են համարվում այն փաստական փյույակները, որոնց հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով հաստատվում են գործի հանգամանքները, վարչական իրավախախտման առկայությունը կամ բացակայությունը, փյույակ անձի մեղավորությունն այն կատարելու մեջ և գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքներ: Սակայն ցանկացած փաստական փյույակ չէ, որ կարող է համարվել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի ապացույց: Փաստական փյույակները կարող են համարվել ապացույց, եթե առաջին՝ բովանդակում են փյույակներ վարչական իրավախախտման կամ դրա բացակայության մասին, փյույակ անձի մեղավորության կամ անմեղության մասին, ինչպես նաև գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքների մասին, և երկրորդ՝ այդ փաստական փյույակների բացահայտման, հավաքագրման և ձևակերպման գործընթացները պետք է համապատասխանեն օրենսդրության պահանջներին:

Վճռաբեկ դատարանը վերը նշված իրավանորմերի և դրանց վերլուծության հիման վրա գտնում է, որ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս համապատասխան վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը) պարտավոր է պարզել՝ կատարվել է արդյո՞ք վարչական իրավախախտումը, և արդյո՞ք անձը մեղավոր է այն կատարելու մեջ: Նշված հարցերը պարզելու համար վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը) պետք է ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա հիմնված ներքին համոզմամբ և ղեկավարվելով օրենքով՝ գնահատի գործով ձեռք բերված ապացույցները: Վերը նշվածն իրականացնելու համար համապատասխան վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննության նախապատրաստելիս պետք է պարզաճանաչում լուծի նաև հետևյալ հարցը՝ արդյո՞ք օրենքին համապատասխան են կազմվել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի արձանագրությունը և մյուս նյութերը (տե՛ս Սուրեն Սիմոնյանն ընդդեմ Երևանի քաղաքապետարանի վերաբերյալ 2014 թվականի հուլիսի 18-ի թիվ ՎԴ/4842/05/12 որոշումը):»:

Անձնական պատասխանատվության և պատասխանատվությունը մեղքի համար սկզբունքների վերաբերյալ իր դիրքորոշումն է հայտնել նաև ՀՀ Սահմանադրական դատարանն իր 2014 թվականի հունիսի 3-ի թիվ ՍԴՈ-1153 որոշման մեջ հետևյալ հիմնավորումներով.

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 9,32,և 279 հոդվածների համադրված ուսումնասիրությունը վկայում է, որ վարչական պատասխանատվության սկզբունքներից «պատասխանատվությունը մեղքի համար» սկզբունքը, ինչը նշանակում է, որ վարչական տույժը (պատասխանատվությունը) կարող է կիրառվել միայն վարչական իրավախախտում կատարելու մեջ մեղավոր անձի նկատմամբ: Հետևաբար՝ մեղքը, որպես վարչական զանցակազմի սուբյեկտիվ կողմի պարտադիր տարր, հանդիսանում է վարչական պատասխանատվության իրավական միակ նախապայմանն ու նախադրյալը: Նշված սկզբունքը սերտորեն առնչվում է նաև վարչական պատասխանատվության մեկ այլ սկզբունքի՝ անձնական

պատասխանատվության սկզբունքին, որի համաձայն անձը ենթակա է պատասխանատվության միայն անձամբ կատարած իրավախախտման համար...»:

Այսպիսով՝

Ներկայացված նյութերով պարզվել է, որ «Ուրալյան ավիաուղիների» ավիաընկերության կողմից 2024 թվականի մարտի 19-ին Մոսկվա-Երևան թիվ SVR 2633 չվերթի ուղևոր Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Սամվել Դիմիտրու Բոշոյանի կողմից կատարած իրավախախտման վերաբերյալ ակտը կազմվել է ոչ հիմնավոր փաստական տվյալների հիման վրա (ծխելու փաստը հաստատող հիմնավոր ապացույց չի ներկայացվել (օրինակ՝ համակարգային ազդանշանի վերաբերյալ)), որոնք կարող են համարվել վարչական իրավախախտման ապացույց, որի հիման վրա էլ օրենքով սահմանված կարգով կարող է հաստատվել վարչական իրավախախտման առկայությունը:

Վերոգրյալի արդյունքում, ղեկավարվելով 247-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով,

ՈՐՈՇԵՑԻ.

1. Սամվել Դիմիտրու Բոշոյանի /ծնված՝ 15.11.1963թ., անձնագիր՝ BA0572584, տրված՝ 22.07.2014 թվականին, հաշվառված՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ՀՀ Լոռու մարզ, Վանաձոր համայնք, Վանաձոր քաղաք, Քիմիագործների 2 փ., 15 տուն./ նկատմամբ հարուցված վարչական գործով վարույթը կարճել՝ իրավախախտման կազմի բացակայության պատճառաբանությամբ:
2. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

4/8/2024

X

ՄԻՀՐԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Signed by: KHACHATRYAN MIHRAN 3308540266

ՄԻՀՐԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ